

BARIERY KOMUNIKACYJNE (PRZYKŁADY)		MOŻLIWE REAKCJE DZIECI
OSĄDZANIE	KRYTYKOWANIE, OSĄDZANIE, OBWINIANIE (Czy ty naprawdę nic nie rozumiesz? / Jesteś niestaranny.)	dziecko na podstawie oceny i osądu kształtuje swój obraz samego siebie, dziecko może uwierzyć, że jest mało wartościowe, poza tym ostra krytyka wywołuje kontrkrytykę, obronę, budzi wrogie uczucia wobec osoby oceniającej;
	OBRAŻANIE, WYMYŚLANIE, OŚMIESZANIE, ZAWSTYDZANIE (To dlatego, że jesteś leniwa. / Straciłeś rozum, czy co?)	najczęstszą reakcją dziecka jest chęć rewanżu, słowny atak;
	ORZEKANIE, INTERPRETOWANIE, ANALIZOWANIE, STAWIANIE DIAGNOZY (Ciebie w ogóle ten temat nie interesuje. / To nie jest twoja sprawa. / To przecież dla twojego dobra.)	jeżeli analiza, czy interpretacja jest poprawna, dziecko może czuć się zażenowane, jeżeli jest błędna będzie ono się irytować niesprawiedliwym obwinianiem;
	CHWALENIE POŁĄCZONE Z OCENĄ, APROBOWANIE, CHWALENIE (Gdybyś się trochę postarał, to na pewno wyszło by ci to lepiej. / Jesteś świetny w tym co robisz, to może zrobiłbyś ten projekt i dla mnie? / Masz takie możliwości, żebyś się jeszcze chciał do tego przyłożyć.)	bywają sytuacje, że pochwała przyjmowana jest przez dziecko jako manipulacja;
DECYDOWANIE	ROZKAZYWANIE, ZARZĄDZANIE, KOMENDEROWANIE (Będziesz wykonywała tę pracę tak, jak ci mówię. / Zostaw to, nie będziesz już tego robił)	dziecko oburza się i gniewa oraz ujawnia wrogie uczucia, czasem atak wściekłości, próby agresji, stawianie oporu;
	GROŻENIE, OSTRZEGANIE, UPOMINANIE (Jeśli tego nie zrobisz.../ Jeżeli im o tym powiesz, to...)	dziecko często doznaje pokusy zrobienia czegoś, przed czym było przestrzegane, tylko dlatego, aby osobiście sprawdzić, czy nastąpią zapowiadane skutki;
	MORALIZOWANIE, PRZEKONYWANIE, WYGŁASZANIE KAZAŃ (Powinieneś to zrobić. / Kiedy ja byłam w twoim wieku to już byłam odpowiedzialna. / Jak dorośniesz, będziesz zadowolony, że się tego nauczyłeś.)	często dzieci na słowa "powinieneś", "musisz" reagują oporem i obroną;

	<p>NADMIERNE / NIEWŁAŚCIWE WYPYTYWANIE, BADANIE, INDAGOWANIE (Gdzie?...Z kim.../ Co wy tam robiliście, a może piliście piwo?)</p>	<p>może zdradzać brak zaufania, podejrzliwość dorosłych wobec dzieci, wywoływać u nich poczucie ograniczenia wolności</p>
UCIEKANIE OD CUDZYCH PROBLEMÓW	<p>DORADZANIE, DYKTOWANIE ROZWIĄZAŃ (Najlepiej by było gdybyś...)</p>	<p>takie wypowiedzi mogą wpłynąć na wytworzenie się zależności i rezygnacji z własnego myślenia;</p>
	<p>ZMIENIANIE TEMATU, ROZWESELANIE, ZABAWIANIE (Jaką dyscyplinę sportu uprawiasz? / Mam problem.../ Widziałeś to cacko?)</p>	<p>reagowanie żartami może wytworzyć u dziecka poczucie urazy i odepchnięcia, zmiana tematu poczucie, że się nim nie interesujemy;</p>
	<p>LOGICZNE ARGUMENTOWANIE, ROBIENIE WYRZUTÓW, POUCZANIE (Możesz mieć lepsze wyniki, ale musisz więcej ćwiczyć. / Wszędzie czają się źli ludzie, taki już jest ten świat)</p>	<p>logika i rzeczywistość wywołują często obronę i niechęć, dlatego dzieci bronią swoich pozycji i nie rezygnują z nich do końca;</p>
	<p>POCIESZANIE, USPOKAJANIE (Wszystko będzie dobrze... / Nie martw się.)</p>	<p>uspokajanie dziecka, które czuje się czymś wytrącone z równowagi, często przekonuje je po prostu o tym, że nie jest rozumiane;</p>